

DECLARACIÓ

Iago Otero i Armengol

Com que, de declaracions d'amor, no n'he fet mai (em costa molt, a mi, expressar els meus sentiments), t'explicaré un conte.

El conte va d'un jove llicenciat que sempre rumia i a qui les cabòries no li donen treva. Doncs aquest jove s'ha enamorat de la seva companya de feina i ha decidit, finalment, dir-li-ho. Abans de posar-s'hi, el jove en qüestió —mascle i, per tant, un xic obtús— dubta. Es pregunta: “Com li ho faig saber? Quins són els continguts estàndards d'una declaració d'aquest tipus? Ha de tenir un to desesperat? I si faig el ridícul?”. La majoria d'homes de la seva edat tenen tendència a fer el ridícul quan els agrada una noia. Si, a més, senten la necessitat terminal d'haver-los-ho de comunicar, l'extravagància està garantida.

Però passa que el jove en qüestió creu que no en té cap culpa, ell, d'haver nascut amb testicles, de manera que s'asseu davant de l'ordinador i comença a escriure. Per superar la perplexitat inicial consulta la Viquipèdia —descobreix que la forma correcta d'escriure el manlleu *wiki* és amb ve

doble i ca— per conèixer les diferents perspectives que hi ha sobre l'amor. *Amor platònic* es coneix com una forma d'amor en què l'element sexual hi és absent o bé s'hi dóna de forma mental. “És el meu cas”, pensa el jove llicenciat. Però torna a dubtar. Li ha de dir, que és el seu amor platònic? Si ho fa, no corre el risc que ella s'ho prengui al peu de la lletra i entengui que no hi vol tenir res físic? Continua buscant. *Amor cortès*, una de les temàtiques més importants de la literatura trobadoresca, entès com un vassallatge feudal al servei d'una dama que ja està aparellada. Les diverses etapes d'aquest amor li serveixen per fer-se una idea dels perills a què s'enfronta: declaració de la devoció, rebuig per part d'ella, manifestacions físiques del mal d'amor i anhel de mort, actes heroics per aconseguir els favors de la dama i, finalment, consumació de l'amor secret. “Tant de bo!”, exclama el jove en imaginar-se el feliç desenllaç. Però alhora pensa que la seqüència trobadoresca no s'ajusta a la seva situació. L'arquitectura d'un habitatge tipus d'un jove mitjà no permet, a dia d'avui, fer gaires filigranes extraconjugals. Ni balconades que posin a prova la capacitat grimpaire dels amants, ni passadissos secrets per on escapar-se en cas de ser enxampats *in fraganti*, ni alcoves on refugiar-se momentàniament de la ira del gelós.

“Però una mica sí que he d'exaltar el sentiment i la fantasia”, intueix, i reprèn la consulta. *Amor romàntic*, aquell que neix amb l'expectativa que una persona propera ompli a un mateix de felicitat existencial. “Enlluhernat pe'l sol de sa bellesa s'arrossega á sos peus com un esclau, y, en lo cel de sos ulls sa ánima presa, lo cel hermós li sembla menos blau”. “Verdaguer, és clar, tot i que una excessiva idealització de la companya de feina podria resultar con-

traproduent”, pensa el personatge del nostre conte. “Mira d’enarborar-la amb les paraules”, es diu a si mateix, i se li acudeixen aquells versos que parlen d’una noia, encesa de passió, “que cada matinada per la finestra, a sol ixent badada, l’astre de foc i ambre li entrava de ple a ple dintre la cambra i ella nua, amb delícia, s’abandonava a la fulgent carícia”. Si els posa —que Maragall el perdoni—, el to de la declaració pujarà. “De tant donar-se a aquestes dolces manyes va ficar-se-li el sol a les entranyes, i ben prompte sentia una ardència dins d’ella que es movia”. El jove llicenciat opta per investigar el vessant fisiològic de l’amor. Sembla, diu la Viquipèdia, que hi ha correlacions importants entre els nivells d’hormones i els estats amorosos. Podria recolzar-se en una referència a un científic de cognom anglosaxó (Smith, 1996, per exemple) i dir-li que hi ha una sèrie d’hormones com la testosterona que, independentment de la seva voluntat, li causen una forta atracció sexual que és susceptible de degenerar en una fase d’enamorament crònic. “Vaja, que li faria de tot, però dit de forma neutra”, conclou.

Però, com més hi rumia, menys clar veu com hauria de ser la declaració. Cap de les fórmules anteriors ja no s’aguanta, avui dia. Una mica, se sent com un dels seus escriptors favorits quan li van proposar de fer el discurs d’inauguració de la Fira del Llibre de Frankfurt l’any que la cultura catalana en fou la convidada. Per això busca un exemplar del discurs, publicat i distribuït gratuïtament per la seva editorial habitual, i l’analitza minuciosament. El jove llicenciat intueix que la particular forma d’expressió del gran escriptor pot fer que la companya de feina es fixi definitivament en ell. Amb les mínimes paraules, la

llengua hi adquireix la màxima significació, i el narrador i el personatge es confonen, perquè en realitat el discurs no és res més que un conte. Les frases són curtes i precises. El seu admirat escriptor —a qui llegeix des que era un adolescent— insereix aclariments entre guions, palesa els dubtes personals i fuig de la solemnitat pròpia dels discursos. “I intercala pensaments entre cometes”, observa el jove.

Un cop ha decidit l'estil que ha de tenir la declaració —que, de fet, ja fa estona que fa servir—, el jove comença a pensar en el desenllaç. S'adona que la successió de paraules s'ha d'anar accelerant a mesura que s'acosti el final. Ha de ser concís i dotar el text de ritme —“ritme, ritme, ritme!”, diu el mestre— per tal que bategui fort. Sort en té, el jovent d'avui, d'escriptors com ell. Com s'ho farien, si no, per expressar els sentiments amb claredat, en aquest coi de relativisme postmodern que els ha tocat viure?

El jove llicenciat que sempre rumia, a qui les cabòries no li donen treva (i que ha decidit dir a la seva companya de feina que se n'ha enamorat), observa que, a la fi, l'acció del conte del seu escriptor favorit conflueix amb l'acte de llegir-lo. Així doncs, decideix recitar-lo a la companya de feina, a qui finalment ha aconseguit convèncer per sortir a prendre unes cerveses. Quan arriba al final, mirant de dissimular els nervis, aixeca la vista per mirar-la [“et miro els ulls”] i sent com ella li diu, amb veu ardent:

—Vols venir a casa?